

w sprawie oceny programowej kierunku filologia prowadzonego w Politechnice Koszalińskiej na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych, nauk o rodzinie i nauk teologicznych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku filologia prowadzonego w Politechnice Koszalińskiej na poziomie studiów pierwszego o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Politechnice Koszalińskiej nie w pełni umożliwia studentom kierunku filologia osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Efekty uczenia się sformułowane dla poszczególnych zajęć nie odpowiadają przyjętym dla kierunku ogólnym efektom uczenia się.
Założone dla kierunku ogólne efekty uczenia się obowiązujące dla trwających cykli kształcenia nie odpowiadały koncepcji kształcenia, ponieważ nie uwzględniały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, w tym wiodącej roli dyscypliny językoznawstwo. Powiązane z charakterystyką kodzie P6S_WG Polskiej Ramy Kwalifikacji efekty uczenia się stanowiły opis wiedzy w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo, do których kierunek został przyporządkowany oraz w innych dyscyplinach naukowych: historii, naukach o kulturze i religii, naukach o polityce, filozofii i naukach socjologicznych, do których kierunek nie został przyporządkowany i które

odgrywają subsydiarną, kontekstową rolę w koncepcji kształcenia. Efekty uczenia się zakładały osiągnięcie przez studentów wiedzy w zakresie akwizycji języka, choć koncepcja kształcenia dla rozpoczętych cykli kształcenia nie przewidywała przygotowania do zawodu lektora lub nauczyciela języków obcych i jednocześnie nie zakładały one wiedzy w odniesieniu do translatoryki, choć zawód tłumacza jest jedynym, na który wprost ta koncepcja kształcenia wskazuje. Działania naprawcze podjęte po wydaniu oceny pozytywnej na okres skrócony do dwóch lat nie były skuteczne, bo efekty uczenia się dla kierunku nie zostały dostosowane w pełni do jego przyporządkowania do dyscyplin naukowych, co uwidacznia się przede wszystkim w efektach uczenia się w kategorii umiejętności, które zakładały kształtowanie umiejętności w dyscyplinach literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii, w zakresie których studenci nie otrzymywali odpowiedniej wiedzy, np. „potrafi posługiwać się pojęciami przy opisie zagadnień literaturoznawczych; potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje na temat głównych nurtów literacki twórczości pisarzy anglojęzycznych lub niemieckojęzycznych oraz samodzielnie zdobywać wiedzę na ich temat, z wykorzystaniem różnych źródeł i metod” lub „potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami przy opisie zagadnień kulturoznawczych oraz samodzielnie wyszukiwać, selekcjonować, analizować i użytkować informacje z zakresu kultury i historii krajów anglojęzycznych lub niemieckojęzycznych, z wykorzystaniem różnych źródeł i metod” (P6U_U, P6S_UW). Było to niespójne z kontekstową rolą i subsydiarnym charakterem tych dyscyplin w związku z przyporządkowaniem kierunku tylko do językoznawstwa. Jednocześnie w efektach uczenia się nieprawidłowo określono zakres dyscypliny językoznawstwo, ponieważ wiedza służąca kształtowaniu zgodnych z ESOKJ umiejętności komunikacyjnych została utożsamiona z zaawansowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzą w dyscyplinie naukowej językoznawstwo. Efekty dla zajęć stanowiąc uszczegółowienie efektów ogólnych powielały pojawiające się w nich problemy, a dodatkowo nie zawsze je właściwie uszczegóławiały lub w ogóle nie uszczegóławiały. Dla zajęć wielosemestralnych przygotowano odrębne sylabusy dla każdego semestru, ale w wielu przypadkach sformułowano te same efekty w kolejnych semestrach, bez uwzględnienia progresu kompetencji i różnic treści programowych między semestrami, co uniemożliwia stworzenie systemu ich weryfikacji.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię przysłała nowe ogólne efekty uczenia się, w odniesieniu do których działania naprawcze są skuteczne w tym sensie, że poskutkowały poprawnym zdefiniowaniem ogólnych efektów uczenia się dla kierunku. Przede wszystkim efekty te wynikają z charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji, wskazują na konkretne dyscypliny naukowe (tj. językoznawstwo i literaturoznawstwo), na których oparto koncepcję kształcenia, określają odpowiedni poziom zaawansowania wiedzy, odnoszą się do praktycznych zastosowań wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem i precyzują zawody, do których przygotowuje kierunek. Jednocześnie działania Uczelni nie mają charakteru kompleksowego i zmiany w ogólnych efektach uczenia się nie poskutkowały zmianami w efektach szczegółowych. Uczelnię przedstawiła 6 przykładowych sylabusów, w których efekty szczegółowe nie zostały dostosowane do nowych efektów ogólnych. Na przykład dla zajęć *projekt praktyczny* pierwszy efekt ogólny: K1P_W01 „w zaawansowanym stopniu zna i rozumie najważniejsze teorie z zakresu językoznawstwa, związki między nimi, a także ich praktyczne zastosowania w działalności zawodowej tłumacza/lektora” został uszczegółowiony w następujący sposób: „student posiada zaawansowaną i uporządkowaną

wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki, która pozwala mu zrozumieć procesy uczenia się i nauczania języka obcego”, a więc odnosząc się do innych dyscyplin niż te, do których został przyporządkowany kierunek.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne zostały zaliczone zajęcia, które tych umiejętności nie kształtują.

Program studiów nie obejmował zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, w wymaganym wymiarze liczby punktów ECTS. Działania naprawcze podjęte po wydaniu oceny pozytywnej na okres skrócony do dwóch lat przyjęły właściwy wektor, ale część zajęć kształtujących umiejętności praktyczne nie odbywa się w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej, a przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie przez studentów czynności praktycznych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię dokonała korekty treści czterech kart zajęć: *narzędzia komunikacji zdalnej, przedsiębiorczość i zarządzanie firmą, redagowanie i edycja tekstu, podstawy prawa dla filologów*. O ile część tych zmian umożliwia studentom wykonywanie w trakcie zajęć czynności właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej (np. rozwijanie umiejętności obsługi pakietów oprogramowania wspomagającego pracę lektora i tłumacza), to część z nich nie. Przykładowo, w ramach zajęć *przedsiębiorczość i zarządzanie firmą* studenci wyposażeni są „w podstawową wiedzę oraz specjalistyczne umiejętności z zakresu szeroko pojętej przedsiębiorczości, w tym dotyczące uruchamiania własnej działalności gospodarczej w branży edukacyjnej lub tłumaczeniowej i sprawnego zarządzania jej rozwojem”, w ramach zajęć *redagowanie i edycja tekstu* zakłada się, „przygotowanie studentów do pisania i edycji własnych tekstów w języku angielskim w pracy zawodowej lektora lub tłumacza”, a w ramach zajęć *podstawy prawa dla filologów* „wykształcenie umiejętności wykorzystywania instrumentów prawnych oraz umiejętności posługiwania się terminologią prawną i znajomością aktów prawnych przydatnych w działalności zawodowej tłumacza i lektora”. Pisanie i edycja tekstu to umiejętności kluczowe, niewiążące się ze specyfiką żadnego zawodu. Dodanie w celach kształcenia lub w efektach uczenia się nazw zawodów, nie czyni z opisanych w nich kompetencji specyficznymi dla tych zawodów. Ponadto wymienione zajęcia należą do pakietu zajęć o charakterze ogólnym, co oznacza, że przewidują jednocześnie kształcenie lektorów i tłumaczy, a zatem faktyczna liczba godzin kształcenia zawodowego i odpowiadająca im liczba punktów ECTS jest rozłożona pomiędzy dwiema specjalizacjami. Karty powyższych zajęć poprzez sformułowanie treści programowych, dobór metod dydaktycznych i metod weryfikacji nie wskazują, że priorytetem dla tych zajęć jest kształtowanie praktycznych umiejętności zawodowych, a incydentalne odwołania do działalności zawodowej nie umożliwiają zaklasyfikowania wszystkich punktów ECTS przypisanych do tych zajęć do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Metody weryfikacji w zakresie oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z wykonywaniem czynności właściwych dla zawodów objętych na kierunku celowym kształceniem nie zostały precyzyjnie określone.

Nie zostały zapewnione metody weryfikacji umożliwiające ocenę osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w kategoriach umiejętności i kompetencji społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności i kompetencji społecznych związanych z wykonywaniem czynności zawodowych. W czasie obowiązywania oceny pozytywnej na okres skrócony do metod weryfikacji dodane zostały narzędzia takie jak np. projekt praktyczny pozwalający dokonać m.in. oceny umiejętności obserwowania i analizowania otaczających zjawisk, zwłaszcza tych, z którymi student jako absolwent będzie miał do czynienia w praktycznej działalności. Projekt ten nie wiąże się jednak z wykonywaniem przez studentów praktycznych czynności zawodowych, a jedynie obserwacji i analizy jakiś zjawisk. Nie jest jasne jaki jest zakres i problematyka tego projektu dla poszczególnych zajęć. Zastrzeżenia budzi także weryfikacja efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych. W tym zakresie jako forma weryfikacji osiągnięcia efektów wskazywana jest z nielicznymi wyjątkami obserwacja studenta oraz ocena jego aktywności jako dodatkowa ocena, która podnosi średnią ocen dla danych zajęć, co stwarza możliwość zaliczenia przez studentów tych zajęć mimo negatywnej oceny osiągnięcia któregoś z pozostałych efektów. Uczelnia w swojej odpowiedzi informuje, że obecnie dokonuje ponownego przeglądu metod weryfikacyjnych w powiązaniu z efektami uczenia się i praktycznym profilem studiów. Rezultaty tych działań będą możliwe do oceny po upływie co najmniej dwóch lat.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. System zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku działa nie w pełni efektywnie.

Uczelnia posiada system zapewnienia jakości kształcenia, który na kierunku filologia nie został w pełni wdrożony, a opracowane procedury nie są w pełni skuteczne. W czasie obowiązywania oceny pozytywnej na okres skrócony system ten nie poskutkował skutecznym dostosowaniem się do wszystkich zaleceń sformułowanych w poprzedniej uchwale PKA, a podjęte w tym zakresie działania naprawcze w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego przyjęły właściwy wektor, ale nie zostały zakończone.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się zapewnienie spójności między szczegółowymi efektami uczenia się przyjętymi dla poszczególnych zajęć, a przyjętymi dla kierunku ogólnymi efektami uczenia się.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się w zapewnienie w grupie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, zajęć które kształtują zawodowe umiejętności.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się doprecyzowanie metod weryfikacji umożliwiających ocenę osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z wykonywaniem czynności właściwych dla zawodów objętych na kierunku celowym kształceniem.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku systemu zapewniania jakości kształcenia.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające na kierunku filologia na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2026/2027.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Politechniki Koszalińskiej.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej